

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوفصلنامه

توسعه‌یادار محیط جغرافیایی
پ . ی . ن . ی . ی

سال چهارم

شماره ششم

بهار و تابستان ۱۴۰۱

ISSN: ۲۴۷۶-۵۸۰۵

دوفصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی

سال چهارم، شماره ششم، بهار و تابستان ۱۴۰۱

ISSN: 2476-5805

صاحب امتیاز: دانشگاه شهید بهشتی

مدیر مسئول: دکتر سید حسن صدوق

سر دبیر: دکتر شهریار خالدي

دبیر اجرایی: دکتر زهره فنی

هیئت تحریریه (الفبایی):

حسین آزادی (استاد، گروه جغرافیای دانشگاه گنت اتریش و سردبیر اجتماعی-اقتصادی و سیاسی

ژورنال لاند)

فریبا اسفندیاری درآباد (استاد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی)

نازگل باقری (دانشیار، گروه جغرافیا و علوم سیاسی، دانشگاه تگزاس، آمریکا)

شهریار خالدي (استاد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه شهید بهشتی)

محمود خسروی (استاد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه سیستان و بلوچستان)

فضیله دادورخانی (استاد، گروه جغرافیای روستایی، دانشگاه تهران)

زهره فنی (دانشیار، گروه جغرافیای انسانی و آمایش، دانشگاه شهید بهشتی)

رضا قضاوی (استاد، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشگاه کاشان)

عبدالرضا کرباسی (استاد، گروه ژئوشیمی محیط زیست، دانشگاه تهران)

علی مدرس (استاد و مدیر گروه مطالعات شهری، دانشگاه واشنگتن تاکوما، آمریکا)

اسما مهان (استادیار، گروه انسان شناسی شهری، دانشگاه لیدن، هلند)

حمیدرضا ناصری (استاد، ژئوهیدرولوژی، گروه زمین شناسی، دانشگاه شهید بهشتی)

ویراستار فارسی: دکتر زهره فنی

ویراستار انگلیسی: دکتر زهره فنی

واژه پرداز، امور گرافیک، صفحه آرایی: انتشارات پیام مولف؛ زهرا حسین زاده

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

نشانی: تهران، اوین، بلوار دانشجو، دانشگاه شهید

بهشتی تهران، دانشکده علوم زمین،

دوفصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی

صندوق پستی: ۱۹۸۳۹۶۳۱۱۳

تلفن دبیرخانه: ۰۲۱-۲۹۹۰۵۶۱۹

دورنگار دبیرخانه: ۰۲۱-۲۹۹۰۵۶۱۹

نشانی الکترونیک:

<http://www.egsdejournal.ir>

پست الکترونیک:

geography.earth.sci@sbu.ac.ir

مجله توسعه پایدار محیط جغرافیایی، براساس آیین نامه نشریات علمی کشور، مصوب ۱۳۹۸/۲/۹،
در ارزیابی سال ۱۴۰۰، موفق به کسب رتبه «ب» شده است.

اسامی داوران این شماره

دکتر شهریور روستایی، دکتر بیژن رحمانی، دکتر محسن کلانتری، دکتر ناصر شفیعی ثابت، دکتر شهریار خالدی، دکتر سمیه خالقی، دکتر پروانه شاه حسینی، دکتر زهره فنی، دکتر محمود اکبری، دکتر طیبه اکبری، دکتر سعید زنگنه شهرکی، دکتر حسن محمدیان مصمم، دکتر فرهاد عزیزپور، دکتر معصومه براری. دکتر مریم بیرانوندزاده، دکتر آرش قربانی سپهر، دکتر نوبخت سبحانی.

راهنمای تدوین و شرایط پذیرش مقاله در دوفصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی

دوفصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی، یافته‌های علمی را باهدف ترویج، توسعه، ارتقاء و تقاضا-محوری پژوهش‌ها در حوزه علوم جغرافیایی و دانش‌های مرتبط منتشر می‌نماید. مجله به‌صورت دو شماره در سال و به زبان فارسی بوده و چکیده‌ها به زبان انگلیسی نیز منتشر می‌شود. برای اطلاع از محورهای موضوعی پذیرش مقاله در این دو فصل‌نامه به سایت آن مراجعه شود:

<https://egsdejournal.sbu.ac.ir/>

همچنین از نویسندگان و پژوهشگران گرامی تقاضا می‌شود برای جلوگیری از تأخیر در داوری و انتشار به‌موقع مقالات، پیش از ارسال مقاله، به نکات ذیل توجه فرمایند:

- مقاله باید حاصل پژوهش‌های علمی معتبر در یکی از موضوع‌های جغرافیای طبیعی، انسانی و محیط زیستی، با رویکرد توسعه پایدار باشد.
 - مقاله قبل از ارسال برای دوفصلنامه نباید به‌طور همزمان برای بررسی و چاپ به نشریه دیگری ارسال شده و یا در نشریه دیگری به چاپ رسیده باشد.
 - قبل از ارسال مقاله، حتما درصد همپوشانی آن تعیین و فایل نتیجه مشابهت یابی هم پیوست و ارسال شود.
 - نوآوری پژوهش، در چکیده و متن مقاله تبیین و برجسته شده باشد.
 - مقاله‌دریافتی در صورت پذیرش یا رد، بازگردانده نخواهد شد.
 - دوفصلنامه در رد، اصلاح یا ویرایش مقاله آزاد است.
 - مسئولیت صحت محتوای علمی مقاله، حفظ حقوق دیگران و مشخصات نویسندگان (همکار) بر عهده نویسنده مسئول آن است.
 - تمامی حقوق نشر برای نشریه و نویسندگان مقاله‌های چاپ شده، محفوظ است.
- ساختار مقاله باید به شرح زیر تنظیم و ارسال شود:

راهنمای تدوین مقاله

نویسنده عهده‌دار مکاتبات، فایل اصلی مقاله را از طریق ثبت نام در سایت مجله ارسال نماید. مقاله بصورت تک ستونی و با همه اجزا و بخش‌های آن ۱۸ صفحه (۶۰۰۰ تا ۷۰۰۰ کلمه) تنظیم و تدوین شده باشد. پیش از ارسال مقاله، از تکمیل و نهایی شدن فایل‌های زیر طبق فرمت و چارچوب نگارشی مجله، اطمینان حاصل شود:

- (۱) **فایل عنوان (عنوان مقاله و مشخصات کامل نویسندگان)**، (۲) **فایل اصل مقاله (بدون نام نویسندگان)**، (۳) **فایل تکمیلی (جداول، نمودارها و نقشه‌ها)**؛ (۴) **نتیجه مشابهت یابی مقاله و (۵) فرم‌های تعارض اخلاقی و تعهدنامه.** جزییات مربوط به هر یک از فایل‌ها به شرح زیر است.

۱- فایل شناسه یا عنوان مقاله شامل:

- عنوان مقاله (فارسی و انگلیسی)
- نام، نام خانوادگی (نویسندگان)، گروه، دانشکده، دانشگاه، شهر، کشور؛ به هر دو زبان فارسی و انگلیسی. نویسنده عهده‌دار مکاتبات و نویسنده مسئول مقاله (می‌تواند یک نفر و یا متفاوت باشد) با شماره و ستاره و آدرس ایمیل مشخص شوند.
- نشانی کامل نویسنده مسئول و نیز نویسنده عهده‌دار مکاتبات شامل: نشانی پستی، شماره تلفن همراه و ثابت، شماره دورنگار و نشانی پست الکترونیکی به فارسی و انگلیسی ذکر شود.

۲- فایل مقاله (بدون نام)

- در فایل اصل مقاله، هیچ نوع اطلاعاتی از مشخصات نویسندگان (در کل متن و پاورقی) ذکر نشود. این نکته در کلیه فایل‌ها و نام فایل مقاله نیز رعایت شود. به هیچ عنوان از گزینه قطع صفحه یا page Break در فایل مقاله استفاده نشود.
- عنوان مقاله، کل پژوهش را تحت پوشش قرار دهد؛ تکراری نباشد؛ بیش از حد طولانی نباشد؛ بدون ابهام و نارسایی باشد.
- چکیده کوتاه (فارسی و انگلیسی)، خلاصه‌ای گویا از محتوای علمی مقاله و حداکثر در ۲۵۰ کلمه در یک پاراگراف به‌گونه‌ای تدوین شود که شامل مسئله، ضرورت و هدف، روش تحقیق و نوآوری و نتایج آن تدوین شود. در چکیده از ذکر هرگونه منبعی خودداری شود.

- کلیدواژه ها

نویسنده باید موضوع های مهم خود را به صورت تک واژه برای جستجو، نشان دهد. واژه های کلیدی حداکثر ۵ کلمه باشند. **چکیده مبسوط:** بعد از طی مراحل داوری، در صورت پذیرش مقاله، تهیه چکیده مبسوط فارسی و انگلیسی به فرمت زیر الزامی است: هر یک از چکیده های مبسوط باید بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ کلمه، در ۴ پاراگراف تنظیم شوند شامل: پیشینه و هدف (۲۰٪)؛ مواد و روش ها (۵۰٪)؛ یافته ها و بحث (۲۰٪) و نتیجه گیری (۱۰٪). همچنین در مرحله ویراستاری، از نویسنده مسئول خواسته می شود که به رفع اشکالات نگارشی و شکلی احتمالی، اقدام نماید.

فایل اصل مقاله علاوه بر چکیده های کوتاه فارسی و انگلیسی، باید شامل اجزاء ساختاری زیر باشد:

- مقدمه

به شرح و تبیین مسئله، اهمیت و ضرورت موضوع (با استناد به منابع جدید)، اهداف و سؤال های پژوهش اختصاص دارد.

- مبانی نظری و پیشینه

این بخش جامع و دربرگیرنده ادبیات جهانی موجود در خصوص موضوع پژوهش و بیان مختصری از آنها است. علاوه بر این مرزهای علمی موجود را درنور دیده و در انتهای آن، نوآوری خاص پژوهش حاضر نسبت به پژوهش های پیشین ارائه شود.

- مواد و روش ها

این بخش از مقاله، دربرگیرنده محدوده و قلمرو پژوهش؛ روش تحقیق و مراحل آن (روش تحقیق، جامعه آماری، روش نمونه گیری، حجم نمونه و روش تعیین آن، ابزار گردآوری داده ها و اعتبارسنجی آن ها)؛ معرفی متغیرها و شاخص ها؛ کاربرد روش ها و فنون، اختصاص می یابد.

- یافته ها

ارائه مبسوط و دقیق یافته های مهم با رعایت اصول علمی و با استفاده از جداول و نمودارهای لازم انجام پذیرد.

- بحث و نتیجه گیری

شامل ارایه و تحلیل آثار و اهمیت یافته های پژوهش در مقایسه با دیگر یافته های پژوهش های مشابه با تأکید بر مغایرت ها و علل آن، توضیح قابلیت تعمیم پذیری و کاربرد علمی یافته ها و ارائه رهنمودهای لازم برای ادامه پژوهش در ارتباط با موضوع، نتیجه گیری و توصیه ها و پیشنهاد های احتمالی است.

- سپاسگزاری

تشکر و قدردانی از سازمان تأمین کننده داده و یا هر نوع تسهیلات در پیشبرد مطالعه حاضر، در این بخش انجام می گیرد. چنانچه مخارج مالی پژوهش یا تهیه مقاله از سوی مؤسسه ای تأمین شده باشد، نام مؤسسه در پایان مقاله در قسمت تشکر و قدردانی درج شود. تشکر نویسندگان یک مقاله از یکدیگر مرسوم نیست.

- پی نوشت

معادل انگلیسی روش ها، اصطلاحات، اسامی و مدل های مطرح در متن مقاله، با شماره گذاری در متن، در این قسمت نوشته شوند.

- منابع

نحوه نگارش منابع در داخل متن و انتهای مقاله:

منابعی که در درون متن، استناد داده شده اند باید در پایان مقاله هم نوشته شوند و بالعکس؛ ولی به دو شیوه متفاوت زیر:

الف) در داخل متن: شیوه ارجاع باید با ذکر **نام خانوادگی، سال انتشار،** باشد؛ مانند: (صرافی، ۱۳۸۶).

برای منبعی با دو نویسنده به صورت: (سعیدی و عزیزپور، ۱۳۸۸)، (Appleyard and Lintell, 1972). در صورتی که بیش از دو نویسنده بود:

(صرافی و همکاران، ۱۳۹۳) یا (Timperio et al, 2004)

ب) در انتهای مقاله: ارائه منابع و مأخذ انتهای مقاله بر اساس حروف الفبا بایستی به صورت نمونه های زیر ارائه شود:

برای کتاب: نام خانوادگی، حرف اول نام نویسنده یا نویسندگان. سال انتشار (بدون پرانتز). عنوان کتاب، شماره جلد، نام ناشر، نوبت چاپ، محل انتشار، تعداد صفحات و در صورت اینترنتی بودن منبع، لینک دسترسی آنلاین آن.

نمونه فارسی کتاب:

- صرافی، م، ۱۳۸۳. مبانی برنامه ریزی توسعه منطقه ای، انتشارات سازمان برنامه و بودجه، چاپ اول، تهران، ۲۵۰ ص.

نمونه انگلیسی کتاب:

- Gakenheimer, R., 1978. The Automobile and the Environment: An International Perspective, MIT Press, Cambridge, MA, 120 p.

برای نشریه: نام خانوادگی، حرف اول نام نویسنده یا نویسندگان، سال انتشار، عنوان مقاله، نام نشریه، دوره، و شماره نشریه بصورت عدد (مانند نمونه زیر)، صفحات مقاله در نشریه، کد Doi یا لینک دسترسی آنلاین مقاله.

نمونه فارسی نشریه:

- لطفی. ص. و کاظم آبادی، ل.، ۱۴۰۰. شناسایی و تحلیل پیشران های موثر بر تحول مدیریت شهری با رویکرد سناریو مبنا (مطالعه موردی: شهر اراک)، دوفصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی: ۳(۵)، ۸۷-۱۰۵، Doi: [10.52547/SDGE.3.5.87](https://doi.org/10.52547/SDGE.3.5.87)

نمونه انگلیسی:

- Busche, D. and Sponholz, B., 1992. Morphological and micro morphological aspects of the sandstone karst of eastern Niger. Journal of. Geomorphology: 8 (85), 1-18, Doi: ...

- در صورت استفاده از منابع اینترنتی، علاوه بر رعایت روش ذکر منبع که توضیح داده شد، نشانی اینترنتی منبع نیز در ادامه آورده شود و سپس داخل پرانتز تاریخ مراجعه اینترنتی قید شود. مانند نمونه بیاورید:

<https://www.amar.org.ir/> (Available at: 1392/3/1)

۳- فایل تکمیلی (جداول، نمودارها و نقشه ها): جداول، اشکال و نمودارها، علاوه بر ارایه در داخل متن، لازم است در فایل جداگانه ای با فرمت اصلی ورد (و نه عکس)، با کیفیت بالا، در سایت نشریه، بارگذاری و ارسال شوند. شکل ها و نمودارهای مقاله حتماً اصل و دارای کیفیت مطلوب باشند. فایل اصلی شکل ها (تحت Excel، Word) و با دقت 600 dpi ارائه شود. عکس ها باید واضح، خوانا، دارای مقیاس و با کیفیت مناسب و مطلوب (۳۰۰ تا ۵۰۰ dpi) در یکی از فرمت های gif، jpg، tif تهیه شده باشند. اندازه قلم ها خصوصاً در مورد منحنی ها (Legend) به گونه ای انتخاب شوند که پس از کوچک شدن مقیاس شکل برای چاپ نیز خوانا باشد.

اطلاعات جداول نباید به صورت شکل و یا نمودار در مقاله آورده شوند. شماره و عنوان در بالای جدول ذکر شود. در صورت اخذ جداول و شکل ها از منابع دیگر، ذکر منبع در زیر جداول و شکل ها به صورت وسط چین الزامی است.

حتماً جداول بصورت باز و بدون خطوط اطراف، ترسیم و تنظیم شوند (به نمونه در سایت نشریه مراجعه شود).

هر ستون جدول باید دارای عنوان و واحد مربوط به خود باشد، چنانچه تمام ارقام جدول دارای واحد یکسان باشند، می توان واحد را در

عنوان جدول ذکر نمود. در جداول اعشار اعداد فارسی با / و انگلیسی با نقطه نوشته شود. بطور مثال ۶/۱۳ یا 6.13

توضیحات اضافی عنوان و متن جدول، به صورت زیرنویس ارائه شود.

- فرمول نویسی

فرمول ها می بایست به صورت ریاضی و با علائم اختصاری نوشته شوند و در زیر هر فرمول تمامی علائم اختصاری و یا متغیرها معرفی شوند.

در نگارش فرمول ها از واژه رابطه استفاده و به ترتیب ظاهر شدن در متن مقاله شماره گذاری شوند. لازم است تمامی رابطه ها شماره گذاری و

شماره آن ها در سمت راست شان به صورت "رابطه ۱" نوشته شود. از نوشتن تکراری رابطه خودداری و هر جا که لازم است شماره آن نوشته شود.

- نوع و اندازه قلم نگارش و حروف چینی به شرح زیر است:

* فایل مقاله به صورت Word و به همراه یک نسخه با فرمت PDF.

* تورفتگی سطر اول چکیده با عمق ۵ میلیمتر و با بهره گیری از تنظیمات پاراگراف.

* سایز کاغذ A4 و با حاشیه ۳ سانتیمتر از چپ و راست و ۳ سانتیمتر از بالا و پایین.

اندازه	نوع قلم	نام بخش
۱۲	بی نازنین سیاه	عنوان مقاله
۹	بی نازنین نازک	نام و عنوان نویسندگان
۱۳	بی نازنین سیاه	عنوان بخش
۱۲	بی نازنین سیاه	زیر بخش
۱۰/۵	بی نازنین نازک	متن چکیده فارسی
۹/۵	Times New Roman	متن چکیده انگلیسی
۱۲	بی نازنین نازک	متن مقاله
۱۰	بی نازنین سیاه	زیرنویس شکل و نمودار و تصویر
۱۰	بی نازنین سیاه	سر نویس جدول
۱۱	بی نازنین نازک	منابع و مأخذ (فارسی)
۱۰	Times New Roman	منابع و مأخذ (انگلیسی)
۱۰	بی نازنین نازک	مأخذ زیر جداول و تصاویر

۴- فایل نتیجه مشابهت یابی مقاله

۵- فایل های تعارض اخلاقی و تعهد نامه (در سایت نشریه قابل دانلود هستند).

شیوه داوری مقاله:

مقاله های دریافتی، تنها با طی مراحل داوری (دوسویه ناشناس)، امکان پذیرش و چاپ دارند. در صورت رعایت چارچوب و فرمت مورد نظر توسعه پایدار محیط جغرافیایی، مقاله بدون مشخصات نویسنده یا نویسندگان برای دو داور ارسال خواهد شد. در صورت ارائه نظر مشترک از سوی ۲ داور مبتنی بر تأیید، رد یا اصلاح، همان نظر ملاک عمل خواهد بود؛ در صورت تفاوت نظر داوران، داور سوم (تطبیقی) ملاک تصمیم گیری درباره مقاله خواهد بود.

دوفصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی

سال چهارم، شماره ششم، بهار و تابستان ۱۴۰۱

فهرست مطالب

- ۱۵-۱ امکان سنجی تبدیل خیابان به پیاده راه پایدار (موردپژوهی: مرکز شهر چمستان، مازندران)
عامر نیک پور، صدیقه لطفی، نسترن کلاشی
- ۳۰-۱۶ نقش دیپلماسی شهری در مناسبات بین‌المللی شهرها (مطالعه موردی: نظام مدیریت شهری تهران)
پرستو سعید، محمدرضا حافظ‌نیا، مرتضی قورچی
- ۴۷-۳۱ بررسی ابعاد پایداری و رتبه‌بندی محلات شهری (مورد مطالعه: شهر گمیشان)
یوسف درویشی، نیلا قزوینه، فرشته امیری
- ۶۳-۴۸ تبیین تحولات کاربری زمین در توسعه پایدار شهر کاشان (سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۴۰۰)
مصطفی طحانی یزدلی، علی شماعی
- ۷۸-۶۴ تحلیل فضایی نابرابری اجتماعی - اقتصادی در مناطق شهری (مطالعه موردی: کلانشهر تبریز)
شهریور روستایی، فاطمه بابائی
- ۹۳-۷۹ عوامل موثر بر رفتار محیط‌زیستی در تجربه زیسته کنشگران محیط‌زیست
(مورد مطالعه: انجمن ناجیان و حامیان گهر رود اشترانکوه، دورود)
آرامیس سیف، حامد سیف
- ۱۰۹-۹۴ توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر براساس شاخص گرین متریک
(مطالعه تطبیقی: دانشگاه گیلان و دانشگاه سیگد مجارستان)
محسن محمدی گلنگش، رضوان قاسمی ذوالپیرانی
- ۱۲۵-۱۱۰ پایداری فضاهای باز عمومی در باز آفرینی سکونتگاه‌های غیر رسمی مبتنی بر اولویت‌های ساکنین
(مطالعه موردی: محله خط چهار حصار، شهر کرج)
نگین امیری، محمدسعید ایزدی، سید محمد رضازاده
- ۱۴۳-۱۲۶ مدل‌سازی ساختاری - تفسیری عوامل موثر بر تحقق بوم شهر
(مطالعه موردی: شهر بجنورد)
سیده شبناز اتحاد، محمود جمعه پور
- ۱۵۷-۱۴۴ تحلیل فضایی آسیب‌پذیری کاربری‌های اراضی در برابر سیلاب
(مطالعه موردی: شهر راز، استان خراسان شمالی)
لطفعلی کوزه‌گر کالجی، نورالدین رحمتی، علی اسماعیل زاده کواکی
- ۱۷۷-۱۵۸ شهری‌شدن روابط جامعه - طبیعت در دوره آنتروپوسین؛
به‌سوی اکولوژی سیاسی شهرهای سایبورگ
محمود شورچه
- ۱۹۱-۱۷۸ مسأله‌یابی اصل برابری در توزیع خدمات شهری براساس رویه قضایی
(مورد مطالعه: آرای دیوان عدالت اداری)
میثم ناصحی، علی فقیه حبیبی، کیوان صداقتی